

Espanar gudako izparak-eta

loaldi indartsurik ez zan egin atzo

España'ko guda-oñetan

Egazkiñak toki ugari suagatu zituzten, paxistei batzen galerazoteko. -Guadalajara'ren iparaldean, Andalucía'ko bitxabalean eta Tajo egoaldean ibilli ziran geienbat. -Paxistak frantzetar egazkin bat suagutzen. -Catalunya'ko izparak.

EGAZKINEI BEGIRA GORDELEKUESTATIK.

PANTZETAR EGAZKINA SUAGATU

EBEN PAXISTAK

Valencia. — Marsella'tik Argel'era ostera egiten dabien paxistak salerosketak ta bidari eramaneak egazkiñak, Mediterraneo egi uala, paxista gudontzi batek egazkin aurkako kanioekin suagatu egin ei-eban.

Egazkiñoi beti juan oi denez ta betiko tokitiki uan eta ezertariko kalterik izateka Argel'era ei-zan.

Egazkiñofek Prantzia'ko zan ezaugafia ei-eruan eta salerosketako zana, be, eza gun ei-zan. Egazkiñoi "Ville Toulouse" ei-da.

GENERALITATEKO GOBERNU

BARIA

Barcelona. — Generalitat'en aizen emon ebenez, oraingo nateok atontzeko asmoz Gobernu baria onetzek osatzea dabe; Companys leindakari, U. G. T.'ren izenez Vilella, Ezquerri, Catalana taldearenez Feodet eta C. N. T.'koenez Mas dora Gobernu.

C. N. T.'koen izenez Barrera'k itz egin eban ifatiz edo radioe. Butekoek amaitu ditezak eskatzen dautse langileoi, Confederacion Nacional del Trabajo'ko, Union General de Trabajadores'ko ta Ertzañei zuzendu zan. Egun oiek beste naigabeak azutzen diran, artu egela eskatu eutsen.

Langileen arteko asazok gaur bertan amaitu eitezak eskatu eutsen langileoi, o'ien amaitzea gudea irabazteko ta langileen onarmentzat beafeko zala-ta.

CATALUNYA'N GOIZEAN

Barcelona. — Atzo eguerdian Generalitat'eko guda arduradunak emondako agiriak auzo illoan: Gora-berarik ez guda-oñetan.

ZARAGOZA SUAGATZEN

Valencia. — Atzo, eguerdik amaiten, Egazketa eta Itxasotako arduradunak agiri auzo emon eban:

"Catalunya aldeko egazkiñak Zaragoza'ko azerioen tokian suagatu zituzten. Bona batek zubi bat apurtu eban eta Zaragoza Suerzako bide barik laga eban.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Egazkiñak Guadalajara'ko atze-aldeak suagutzen jardun eban eta Espinosa de Henares'ko geltokia guztiz apurtu eban erkaldafak egazkiñariok.

Paxista suagariak Madrid suagutzen jafaitu eban; ildako ta zauritutako batzuk izan ziran; beste egunetan baino gitiago ofaitino, madridafak euren buruak gordetzan ikasi dabe-ta.

PAXISTEN EGATZADAK

Valencia. — Paxisten ira egazkin Vinaroz ta Benicarlo suagaztera juan ei-ziran. Suaga batzuk jaurti ei-ebazan; suagok ifior ez ei-eben erail eta kalte amdirik, be, ez ei-eben egin.

GUDA-OINETARA BEGIRA

Madrid. — Madrid adiko guda-saletan bare-bare jafaitu dabe; alderdi biak euren tokietan buruka bige egon dira. Erkaldafak toki batzuetan auzerakadak egin dabe ta paxista guli batzuk espe artu dabe Jarama aldean eta La Coruña'ko bitxabalean.

Atzo goizalde La Coruña'ko bitxabalean paxistok irako egunetan geldu eban guda-toki batzuk euren nazi izan ebezan eta auzera egin naiz jondji bizi-bizia asi eban.

Ufatsik, be, egin auzeratu al izan eban baina ta ordu erdiren buruan egundoko zapuztu artu eban.

Euren gordelekuak baino auzeratzeko guztiz apurtuta geratu yakezan guda-burdi batzuk. Erkaldafak zuf egon ziran guda-burdiok eske paxistok noz agertuko.

Guda-tresna o'ien eske agertzen ziran balaotzean, erkaldafak ikilazkafak ekiten eutsen eta eurentzerik ez eban lortu.

Jarama aldean len geldu ebezan salak eurentzeko-edo paxista gudari taldeak agiri ziran eta erkaldafak burukatzeko gozoz ta paxistok niesteko asmoz, joden ekin eutsen.

Ordu biran buruan erkaldafak suagariak astin-astin egin ebezan paxisten guda-tokiak. Gero gudariak sail bafrik eunduz ebezan; sail o'iek gelago ez dabe euren duko.

Erkaldafak suagariak ekindaldi aundiak egin dabe Avila'n, Guadalajara, Ipaaldea, Castilla'ko bitxabalean, Carabanchel en eta Andalucia'n.

Erkaldafak egazkiñariak ikusketa ta suagazketa egin dabe Erdialdeko guda-on guztietan.

Guadalajara Ipaaldean, Andalucia'ko bitxabalean eta Tajo Egoaldean paxistak taldeak ez dizean, suagazketa egin eban izan dabe.

Guadalajara Ipaaldean kalte aundak egin denez paxistok erkaldafak egazkiñak.

Paxisten egazkiñak ez da agertu Erdialdeko guda-on bat, be.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

Erdialdean izan zan ekindiriki bizien edo urterena Tajo Egoaldean izan zan; tximistinda'ola bateko aldapara apurtu eban erkaldafak auzerakada ausarditsua egi da.

Suagaketa au onurakofa izan zan.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

Madrid. — Guda-on guztietan baketan egon dira. Santandertak eji bi eunduz egin eban auzerakada izan zan guda-ekindiriki auzerakada, Euzkadi'ko eta Asturias'ko suagarien arteko buruka batzuko eta puslekin jardun batzuko egin eban.

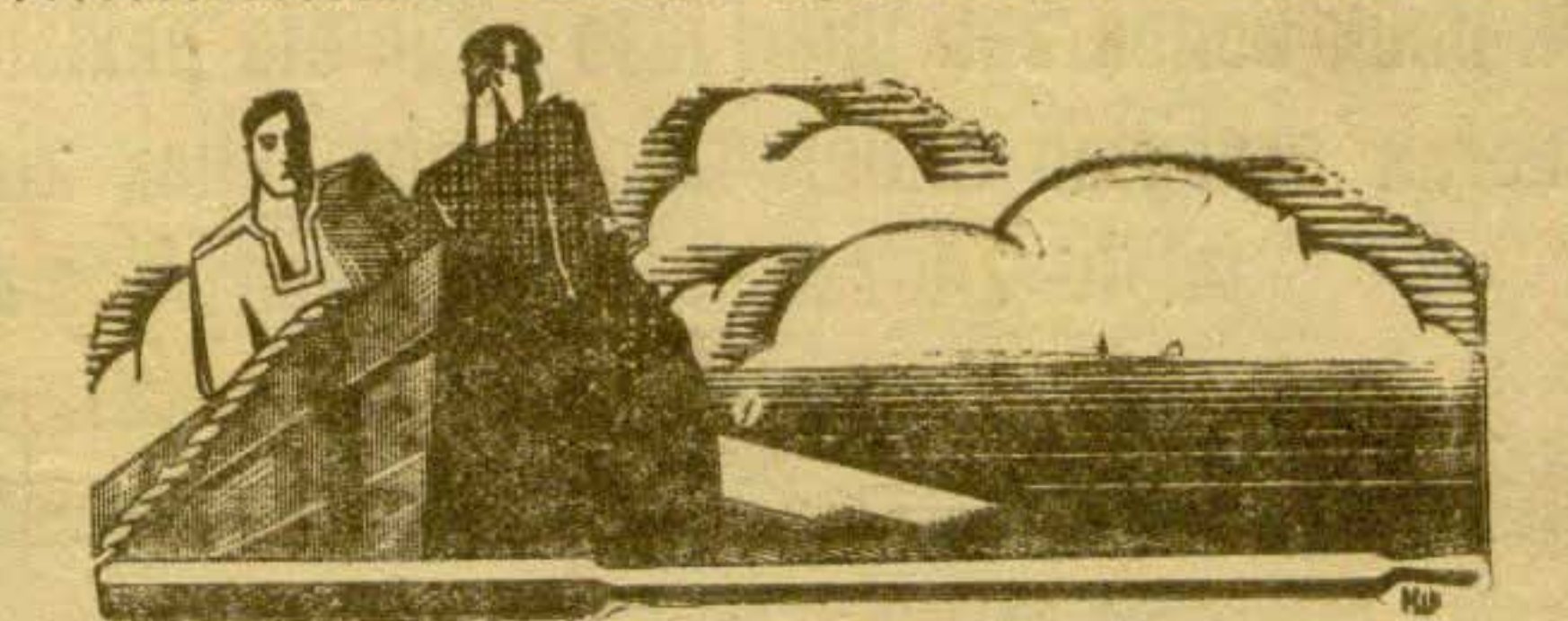
Arago'ko ta Egoaldeko guda-oñetan, be, bare-bare egon ziran.

EGINDAKO GUDA-JARDUNEI

REGIRA

JOALDIETAN ATSEDEN EGITEN.

Beyak - azitzea

Igaro dan aldian, nekazari banaka batzuek be bat edo beste aizen izan daben afen, alde batera itxita euli dabe askok eta askok zeregin au... Zala dala-ko?... Garetzi urtetan izan dautseleko?...

Gauzia da, amaika lauruko Santander eta Asturias aldera igaro diran artiotag bialda dala... Bana, aldiak aldiatzen egiten diran lez, eldu yaku guri be zazoe bat, nabaitzen dan urtasuna bide dala, geure izako beyak, geuk auzi bafian aurkitzen garana, Santander'ek beirle guri saldute-rik gura ez dotalako eta bial hada deuporaz, nai ta be, ezin izana eldu leikiola-ko, Asturias'eri jaozen yako lez.

Origitik ba, geure etxera begira jafi bear dogu eta txal-ufuza etxerokunak diran guztia, edo geyenak beintzat, beir egitera alegindia, nai ta aragi-gose apurtu bat geitxango igaro biala izan. Ori bai, auzi bafian, endaz edo jafotiz, eta bai gopurtze, onurakofak izateko ar-tza dakararik bafarik: dira ba, orlik emendiko beak aizen ibiliteko, janaria-kaz auritasun lafegi dozu.

Egiya da, askok neketsu aurkituko dan zeregin au, biala zaletasun apur bat bere aberentzat daukanezatz aste bialo efesago egingo yako; eta, zer atsegin-ar-zitea bafotz, balotzak bere aberiak auzite bafotz...

Nekazari, auzi eginuz ba zereitako be-yak! eta onetarako, izkoagana eruan orduko, itxi egozu abereari son edo gopurtza neuri egokietara elduten, lenengo-ko umeskalidian eta ezere begitu barik ez egiu ikhotu. Jakin egiu, aberiak lenengo bere gopurtza auzi bial dauala eta bial dan bialo lenago ikhotuten bafotz, berak auzi bial dauan zazozen beragaz batera, bafotz txalak auzi bial izaten dauala, eta onen ondorenak izaten dirala, batetik, txalgitza txafak, txala eta saritan biala nima be galdurik, eta bestetik, be atzera-tuagual eta erkiagual.

Gaztegitan txaldun jarten diran aberiak, berez bial dituan jatekoen onurak eta bafotz be gatz gauzak, txalagana yoa-ten yako-eta, bial daun bestian auzi ez nasmitu egiten ez diralak, lenengo txalgitza be gogotz eta lantura izaten dana, askoz be gogotz eta zalago esten dala, eta ovez ganera joko amditxo-zen bat edo, txikija izan da be, aundi kastaren bat bota bayako; orduan izan dira bai estura eta lafitasunak! Amali onako ikusiek izan ez da, beste toki eskijefagora eruanen ei-dabaz. Ori egitia ta lapuritan egitia, antzeko egitia dira. Bijak txafak, bijak ezskafjak.

Eurekandutia lotuten dabenian, bafia, beste gauzarik izaten ei-da: etxekualin eta etxeko abere ta enparuko ogasuna-kaz be, euzak jabetuten ei-dira, ta erdizka afitza euki oi-daben basurijari eus-ke eskijefasunik izan ez da, beste toki eskijefagora eruanen ei-dabaz. Ori egitia ta lapuritan egitia, antzeko egitia dira. Bijak txafak, bijak ezskafjak.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

Guda-era o'iek darabizean doistafak eta doistafak salduta dagozan gudalburu-bak, irabaz egingo ei-dabe, guda au? Jaozen dana, jazo, Goikua'ren maimen barik edo Goikua'k gura ez dabela ez da jazo-ko, Goikua'ren guria egin be-di. Eta guk, bifartian, kistaf-bidez ibilita geu-re-geurialk diran eskudialak aldetuko do-guz, bakotzak beria aldetutia Goiko Jau-sa'ren guria da-ta.

"Euzkadi"

Abetjaren auzunik egon bial garala dino, Zintotasunaren erudutaz agertuten dautsuna, bafiz, Ander Deuna-bosalan se-mia daukan afa baten idazkija da, Afa abetizale onek, eemari, idazki bat idaz-tzi dautsala dino, ta bertan beste itz abet-ko askoren artian, itz berezi onek idaz-tzi izan dautsala:

"Lefuok idaztzen negar yagiat, seme; poezko negafa dok, au, bafia, ik eure egin biala zintotasu-nez betatubaz, zuzutsa egingo du-paz eskijef nayagok-eta."

Gernego, bafiz, ata-aldeko bilozmiñak jaozota, beste itzok eguten dau:

"...i bial baz, bafiz, gixonak il bial yuen lez ligo az, guretzako, ba, geure bixitza eugandu izan bafuian lez bixitko az."

Euzkadi'ren seme zintzo onen ixenik idatz ez afen ez dala ardura dino, aber-tzale zintza ta ata ona dala jakiteko, idatz izan dabezan guraso abetizalaren itzok naikua dirala-ta.

Guraso abetizale onen idazkija erodur-zat afu bial dirakela, esaten dau, ola-ko gurasuak daukazan abetija, ondo al-destuta egongo dala-ta.

"Tierra Vasca"

Catalunya'ko jazokunak afaituten dau. Zorjonez, bafia, txaidietako matxadea amaitutz daguala dino.

Catalunya'ko Jaurlaritza, alderdi gu-tjetako ordezkarijakaz orniduta ei-dago, bafiz, Ezetarikoz egi ez naste barik eji-ja jaurteko, Catalunya'ri, ezertxu be ez ei-yako palta izan. Eta alan be, Cata-lunya'n, alkafor azu ezinda ibili izan ei-tzira.

Efjak ofetara ibilita, bafiz, efi alde barik, azerijuren aldez gudea egitia da-la esaten dau. Gudaldi onetan efi jaure-ko, Catalunya'k egin bial ebana, auzo ei-zan: guda-lagis eta guda-erara efi jaure.

Garcia Oliver'ek esan eban, kataluna-fak alkaforin uletzia lotutun ez ba-dabe, lotu, Franco'k lastef astinduko ei-dauz, eta azkar baf-bafiaz uletutuko bidan imini be.

Euzkadi'k, zorjonez, Catalunya'k izan daben ixenirik ez ei-dau izan. Euzka-di'k, ba, osatzale onak izan ei-dauz, go-kuak indafa afu bialo lenago gexuari osakaya ezarten jakin dabenak.

Eta Catalunya'k, be, ixuri ofetarik osat-tia gura ba-dau, gexuari osakaya idoro bialko ei-dautsa.

"Lan-Deya"

Gudearen ondorenak agertuten dauz. Euzkotafak guda ixugafi bi izan ei-da-bez, karla-alboutsatzen guda igungafi bi, Euzkadi'k, guda bi ofetan, ogasunak ogasun galdu izan ei-ebazan. Eta txaf-ena izan zana, gixonak-gixon lufpera-tu...

Guda areik oraingo onegaz bardiñduko

Guda areik oraingo onegaz bardiñduko

Guda areik oraingo onegaz bardiñduko

Guda areik oraingo onegaz bardiñduko

AU, ORI TA BESTE

Gudea asi zanetik Rusia'ri 84 ontzi geldirazi dautsez itxasoetan

Bermeo ingurutako joaldak erbestetik. - Japon'go aldundia sakabanatuko ete dabe, gobernuaren aurka agertuko dan bildurez? - "Java" ontzia Holanda'ra. - Menendez Pidal Amerika aldean irakasletzan.

ONTZIAK IZAN DITUEN BIDE
-OKERTZEAK

Londres. — Ordu bi ta laurogetan Reuter buletenak emon dauan baliak adierazten duenez, Ez-sartze Batzordeak, bertako lehen estatu guztiei dei auzo egin dauke: euren ontziei espainiar gudan dabilen alde bietako gudontziak egin daukean oker eta kalteak adierazteko, gudea asi zanetik zama-ontzi "neutral" dirakoei egindako bide-okertze guztia jartzea.

Kalteen ordezko ekintza, baina ala guztia batean egin nai daben ere, adierazteko ekintza yake estatuak.

Rusia'ren ordezkariek, 84 ontzi izan dila geldiraziak gudea asi zanetik, esan dau eta ontziotatik bat bakara joiala Espainiarantz. Jakitum batzorde bat izendatuko eskatu eban arazi au azteitu dagan, baina auzi auzo laster eta azkar arazoak dala azalduen eban lord Plymouth'k, eta eskari au laga egin eban.

IZUKO ITXAS-ALDEKO BURUKAK

Paris. — Paxistak itxasoz gudontziaz ta eta egazkinaz Bermeo'n es-batutua egomak gaizkatzea nai izan dabez. Inundazioak egin dabez, baina ez ez dabe beru.

Gudontziak bi Bermeo'ratu gitezan, Maizako luf-mutur'aren aurretik eta gertu ibili ziran paxisten gudontziak. Erakusten itxasertzeak kanioiak nferatzen euten lakatu gudontziak edo, atenuoi. Inundazio itxasertzeak kanioiak zortzi egazkin aundik suagatu egin ebezan; egazkinak, elakokoak lagun egin eutsen. Bermeo'ratu eta kanioiak egozan lekualde suagatu ta elakazakelkin astindu egin ebezan, baina erakusten kanioiak ez ziran ixilgi ta paxistak ezin Bermeo'ratu izan ziran. Aurretik paxisten kanioiak Bermeo'ratu kanioiak'ra bidearen gain dagon merr-

dia suagatu eban. Euzko-guda oinetako beste sailetan bakoa egon zan.

ERBESTEAN KEZKAZ

Paris. — Stevenson, Ingalaterra'ko konsula ta James konsul ordena bilbotat umeak atarateko arazoak atontzeko asmoz Bilboa'ra bihurtu ziran.

Arauegun erbestean umeak eruango ebezan "Havana" ta "Goizeko-Iza" gudontziak Kantauriko ebiltzan paxista gudontziak eurenduko ete ebezan bildura eogan.

TXINA'KO EGOERIA

Londres. — Tien Sin'go egoera latza amaitutzat emoten da agintarien artean.

Gobernuak Tien Sin'go gudarostekaz jautseteko asmoa dau eta guda-ikastola bat sortu Chiang Fu'n.

Erabagi oniek ontzat artuak izango ziran ustea eogan, baina ituruea dagonez komunistak asafu agertzen dira ta oraindik zer egin ugari batuko da.

ERBESTERA JOAN BEAR DUTENAK ERAMATEKO, ITXAS-ONTZIAK ETORITZ

Paris. — Bi mila ta laurogetan ofikatutako edo ofekiatutako eramateko itxas-ontziak berrak eldu dira Burdeos'era Bilbaotik. Ingalaterra eta frantziar gudontziak euren azai dago ira miletatik kanpora, bidean babes egiteko.

PARIS'ERAKO OSTERETAN

Paris. — Francois Ponce, Berlin'en Frantziak' daben ordezkariek Paris'era osterat egin dago dau Delbos'egaz itz egiteko asmoan. Eri bi orain dira gaiztasaz jardungo daben ustea dago.

ZERURONTZ BEGIRA

Gernika'ko ke lañoa!

Bola Euzkadi'k igaro duan une larriaren gero, noski, Gure euzko-efiaren aurka, arerio gogor'arekin, gaitzen dabil. Eta su ta gafez, gorotz biterik egin.

Paxistaren ekin aldirik indartzenak, euzko-izenekoa guztizaren aurka dira. Baina, odol guztia ezer estu ta jekintatu gaitzen auzi guztia.

Alegiak... eta alegi ikaragarriak. Su ta apurru, auzi biterik, eriaz; jekintatu odol-odolez zortitu.

Ara (Durango) Tabira. Gogoran dezute, ikaragarria? Bai, noski, ikaragarria bai ta Baita... ara Gernika!

Antzina, antzinako; aipa - aipatutako Gernika'ri ezarri dioten zoritzaroko su... e da, ez Tabira, ez Eibar, ez Otxandiano ta ez Iruñ, egunak egun, edertak edertak ikaragarriak igaro.

Ez dit, ez gelegirik esan. Begiz begi, gertatu izan nuan Gernika'ko, gertatu nuan negarotz osoa. Naiago nuan ikusi nuan, une batean begi auzetik aldean egin dot eta.

Bisi ta azaldu ezina gaitera. Ez dago bisi ara azaltzerik, su'ra su neuterik, edertienaren auzia azalez ba'd. ere biterik.

Axangiz, luze ofitxoan zinduzun une larriari artan. Txori, eriotz txoriak, ba egatu ziran, noiz eriotz su botatzen nuan, nuan jausi zan, zer su-gar ateratzen nuan, durbada ikaragarria, guztia ondo ba obeto ikusteko zoritxia izan nuan. Eta bisi, ta ezin zintu det oraindik. Ez dago "zine" antzean ere ofelako gaiterik ber bezela azaltzerik.

Gernika, Gernika! Zer egin dezun, zuk, edako gorotz zuri buruan gain ezar bisi?

Gernika! Euzko-bizitzaren, zuzatze ere biterik.

dua zurekin dezu. Euzkoa kendu ta kendu egin bear da. Zu, "arbol" dezun zu. Gernika, kendu egin bear.

Paxistaren gorotz, zuk dezu zure gain. Baina euzko austuta gendituko, "Arbol" inguruan Gernika bear du, eta Gernika euzkoak izango du.

Agur, orina auzi, etxe-efiak, txakilekoak nai dute ta.

Gau artako unerik samia itxena, eleza Dem Jon eleizako txagora "tofea" ta su gafez ere ta luza jo zuzanan artu nuan.

Sua gora eta gora, su alderdi guztian, gurutzat gaitik ikusten zan galat galatzen. Ai, eusten nuan begiratuaz, orixe ofela geldiko balitz! Baina ezin, suaren suz bein ots baten jo zuan, Gure astelenoroko jappa abestu oi genduan toxi deuna bein jeta ikusi genduan.

Doistak anker, mauri beltz gofotogafioekin bat egin da diran "paxista"ren "kristianitasunak" otoi lekua ezereztu, auzi apurru digu!

Eta jaungoikorenaren izenean?

Gernika'ko ke lañoa zerurontz dijan oraindik eta goruntz indaean Euzkadi'ko efiaren otoiñ berakin darana, Go-Jaunaren oinetararte.

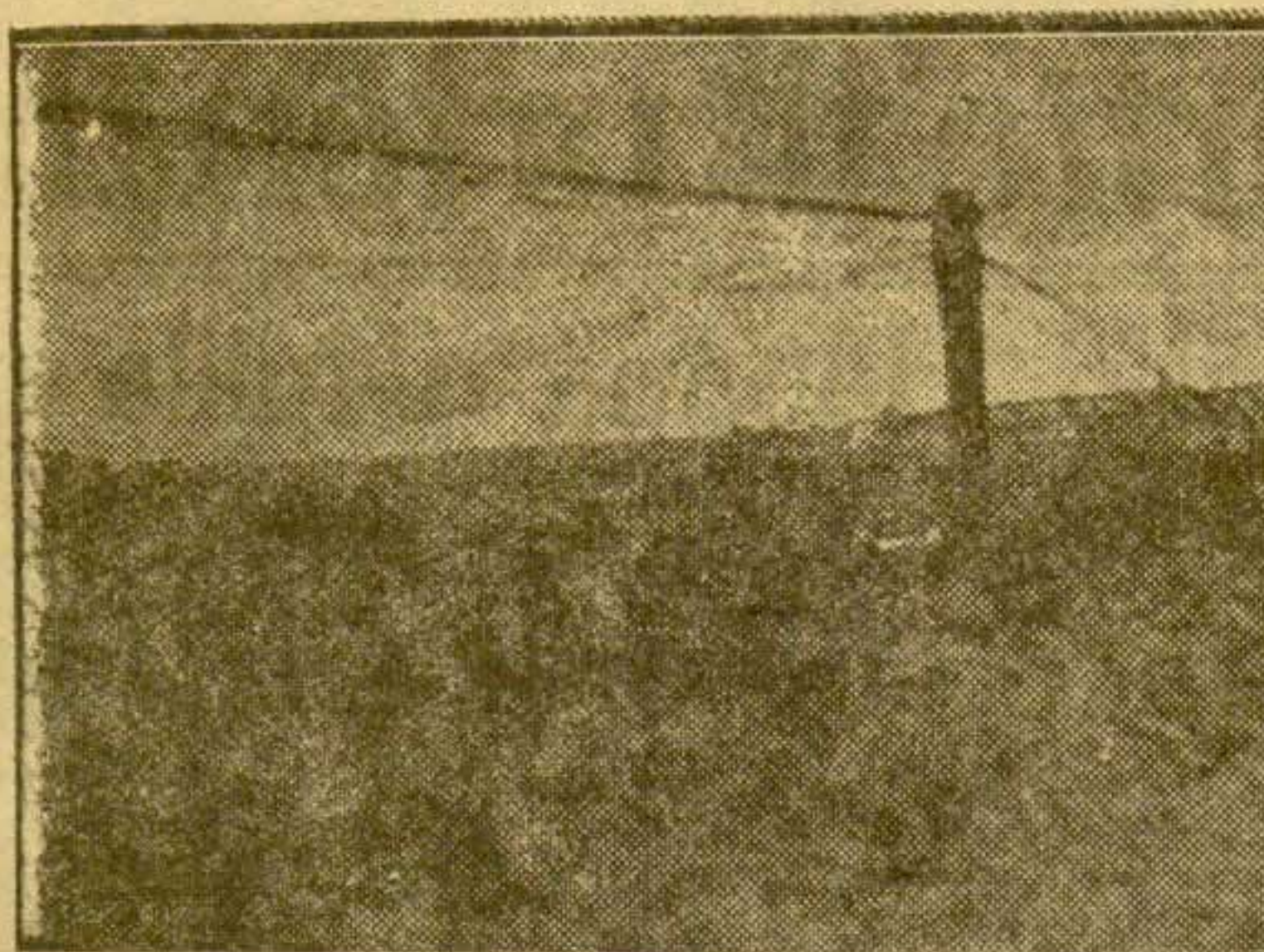
Ke lañoa zerurontz, eta Euzkadi efiaren otoi Begoña'ko Ama Neskutaren oinetan zeruko urdink urdina baño ere goro.

Otoi! Otoi! Otoi! Sinismena. Sinismenaren itxaropena.

Bai, Euzkadi'k sinisten du, ta otoi egiten du. Itxarop du, noski, goiko laguntza.

Itxarop eta sinisten dualakoz, garalle izango da.

TXAKA

GUDA ARGAZKIAK.

JAVA ONTZIA

Amsterdam. — Orañarte Gibraltar'go itxas-estuan ibili dan "Java" olandak gudontzia bere efiara jautseta da laster.

MENENDEZ PIDAL, AMERIKA ALDEAN IRAKASLETZAN

New York. — Uri onetako Columbia ikastetxean itzaldi batzuk egitea eskatu dautse Menendez Pidal espainiar filologi irakasle azkarari, irakasle iberrari etsiaz; izendatze au ontzat artu dau jaun orke.

Españak izkeltzaindiko lendakaria ta Madrid'eko ikastetxe nagusiko irakaslea da Menendez Pidal ori, 1899'gafan urte-tik, eta espainiarazko ikuntza gaitzen gizon trebeentzat dago.

"Españak izkeraren giestiaz" itzaldi sal egingo dau, eta elertir-arakazteak ikasle kursoa emongo dautse "Epopeya ta baladeazko auziak" irakatsiaz.

Otsala ezkerotik Habana'ra egin da jakitutu ori, ta Españatik anglo Gobernuaren baimenaz atera zan.

JAPON'GO ALDUNDIA SAKABANATU?

Tokio. — Diñoenek Hayashi generalak Mikado'ri eskatu dautse aldundia sakabanatu dagila, bati baño len.

Minseito'ren aldeko 179 liberal, Seiyukai'ren 195 jafaitzaile eta 37 sozialista bat eginda dagoz Gobernuaren aurka egiteko.

Txinguria eta usoa

Txinguria egaziz iturria jeksi zan da, ur laxearek zeramala, itoteko zorian arkitu zan. Baina usoa au ikusirik, zuzitetik kima bat auzi zuten eta iturriantza jeta zuten. Txinguria ba ozen gaitzen ezarita gaitetik polito azlatu zan. Aldi gutxi bati txori-afapatze bat, kaitabarak gertatuaz, usoa afapatzeko gertu zegoen. Txinguriak baina au oartuaz, txori-afapatzearekin orpuzan kozk egin zion. Minseito au orduan ikaraturik kaitabarak bota zituen eta usuari bertan ofela uxatuta igez eragin zion.

Ongileari ezkeratsuna erakutsi bear da la dagigu ipuitxo onek.

ERAKUSPENA

Berez da usoa ona, eta ontasun ofen ordez irabazitako saria er goian agiri zaitu.

Gure esakera-zafak diona: "Berez ona dana, gaitera iritien da."

Eta beriz: "Ondo egilek" txoriari, jaunak emango dik sari."

IDAZTI EDER BAT

Guda-osakintzako jaun agurgaiak bialduta "Sanidad Militar en Euzkadi" liburu edef eta txalogafia artu dogu.

Liburu apaia, txukuna ta sakona. Osasuna gaiz Euzkadi'n egin dan lana ta egiñ dana idazkiz ta argazkiz agertzen dan.

Euzkerari bear yakon lekua emon yayo liburu ofetan.

Ainbat idazlan euzkera utsez idatzia datusgu. Idazlan sakonak, mamitsuak eta biokofak.

Gure gudariaren gaitetegi guztia orte datusgu. Euzkeraz egin diran osakintza-kasurik geinok be agertzen dira.

Txuloak biterik ez doguz idazti ofen egiltzat.

Erbestean gure aldeko zabalkunde edef eta onuratsua egingo da liburu ofegaz.

Euzkadi'ren osasuna aztertut al izango da bere o'aldien bidez.

Gure zorionik eta txalorik bero, ta biokofena egiltzat.

Estokolmo. — Erakaldariek laguntzeko, asmoz uri ofetan dagon Batzordeak, egun onetan Bilbaotik bialtzeko, janariz beteta gertu dauka itxasontzi bat.

Euzkadi'k laguntzeko 100.000 euzkiaz korona batu dabez.

Oaia. — Suezian biotz on eta esku-zabala eskartu beia dogu. Sueziafok eskartat beran-berarik maitasuna daukue. Euzkadi'k maitate ez gaituanik ez da munduan, espainiak izan ezik; espainiak paxistak edenda dabez gu maita ginduzan eta orain gorotz daukuen latefiak.

Beti izan dira euzkotafak begiko; nuan izan dira euzkotafak maitate; euzkotafak maitasunik eta laguntzarik idoro ez dogun toki bakat Espainia dogu.

Egiz bakanetan bakan da Espainia ori. Ofeko kontuak, ofeko maitasak uertituko dauzanik ez da oindio sortu. Of yabilluz Erleigino alde dabilatza-la, guztia apurru ta efi bea'ean batzuk; euzko ondantzen dabe erleigino. Bestetuek oster, euzki on yakeuzantzen begoratzen daukue. Euzkadi'k dagozanan deitzen daukue. Euzkadi'k dagozanan deitzen daukue. Euzkadi'k dagozanan deitzen daukue.

Berez da usoa ona, eta ontasun ofen ordez irabazitako saria er goian agiri zaitu.

Gure esakera-zafak diona: "Berez ona dana, gaitera iritien da."

Eta beriz: "Ondo egilek" txoriari, jaunak emango dik sari."

Ondo egilek txoriari, jaunak emango dik sari."

Basetxe - oñordekoaren aukeratzea

Nekazari eta basetifalak etxe oñordekotzat auziten dute gaita, oso gutxitan aukeratzan dute berarikok aukeratzan.

Geyenetan basetxe edo bordako jafaitzaile izateko seme edo alaba nagosiena aukeratzan dute, baina ere ikasbide sakonak edo beste langintzarako gauza edo deus ezala eta basetif gauzak gaitzak ez tirala-ta, beste alko-maiko barik, sa'i ikusien deguz basetif-buru izateko aukeratzan dituela, gogotan izan barik higitza edo basetif gora-beratan lan-egiteko osatzale berak baño zurtasun geyago bear ditela.

Eta izan ere bai dago sendatu eta osatu beia soro basetifetan ainhete zuzat, ainhete luf-gauza, eta okulu eta kortian auzit izuti eta geixol Baita ere ez dira gogoratzen lufiak edo basetifalak lege-gizonak abek baño lege geyago jakin bear lukela jba, bonetan astun eta sakonak diraz izadiaren lege jakinbeafekoak!

Egiz, basetxe oñordekoak zuriak eta ikastunak izan bear luke, bizkorak eta lementuak autu bear litzakez, jbaña ze tamala! Basetxe-oñordeko izango dan gas te orek, geyenez, ez du lur-arazoetarako zaletasun biterik, eta ere bear luketen ikas-biderik.

Bai, noski, gaste aurak zintzoro ekiten dio lufeko lanari, alia ama zafak ekiten auziten antzerka, baina befiakunde asmo gutxi agertzen dute, eta onela, oraindik basetif ta borda askotan, auzitetan, eromaten aldirian ibiltzen zioten eiza edo are teko golde-tramankuluak ikusten deuz.

Basetif edo bordarik geyenak, gizaldi-zear, urteak, itsatsitako auts-estalkofa ez dute kendu edo jalkiten, eta basetxeak eman dizkiguten emakun auzit eta au auzit ez dute eskuratzan bear dan beziela.

Basetxe-jafaitzaile izango dan muti edo nekazariaren gogomena pikortu egin bear degu, eta, orain artean basetifakaitik eta nekazariakaitik entzuten izan deguzan iritzi okerrak basetif eta, deusezu, eta iritzi biteri eta goralgafiak ezafi bear diegu; basetifaren, nekazariaren auzit-tasun eta goratasuna, basetxearen izate zoriontsua, eta batez ere basetxe edo borda euzko izatearen susta efi euzpenik kementasunik deguzala irakatsi bear ditagu.

Bonetako zaletasun biza irakatsi bear diegu basetif-oñordeko izango denari, be re biotz eta gogoran basetxearen aldeko maitasun berao sartu eta itsatsirik, inoiz geyago basetxe bat ere erori ez dedin, jausi ez daiten, beti buru-gora euzko basetxearen telatu gorla bizi izan dedin.

Baita ere guztiz alegindu bear gera basetxe-jafaitzaile bere luf-lanak egoki landu eta bizitzarako lufetik eta luf-bitaratekotasunetik onura edo emakun geyen ataratan edo jaretxi zintzikean.

Baseteko lanak, jakintza arauz egin ezkeren, onura asko emateko bideak dituz, lendabizi, lur-arazoak auzit eratakuak izaten oin dira; gari, artio, olo, garagar, lur-sagar edo patatz, indi-baha eta beste emeta askotako garaun-aziak begirandinez eragin eta zaindu ezkeren, irabazi-iturri ugariak ematen ditute.

Abelgoi arazoak sakonkiro jakin beaf-

eloak diraz eta aberazkuntza aundiak ematen dituenak ere bai dira: jateko aragia, esnea, gurina, gastayak eta beste arniz jaki-gauza atera litekez.

Egaitiak ere onura aundiak basetifalak dakarziote, batez ere afaturak; oster, etxe-patari txikiak, untzi edo konejo, kuyak eta aonelako, abetakoak, aragi eta nafu samentzi edo prezio aundietak ematen ditze.

Erkuntza-lanak ere ofez eukuratzan aberaztasunak ematen ditze.

Igali edo frutak, edonoiz, edozein sasoi edo alditan, basetifak onura aundiak ematen ditze.

Eta beste auzit eta auzit lan eta arazo emakor eta onuratsunak basetxe edo bordatan egin litekez. Auzitan, ba, basetxe-oñordeko izango denari, lufagaz maitetiro bizi dedin, jakintzakiri batera postasuna ta alaitasuna ezafi, itsatsi, bear ditagu; lufaren eta eguzkiaren bitarteko danet, izadiak ematen dizkigun gauzarik zorat-gaitenak gogoz eta geyetasunez jaritxi dituan.

Basetifak, nekazaria: Zure etxe-oñordeko aukeratzan deuznean, oroit zait zure zartzarorako zoria aukeratzan deuzla; gogotan izan zazu beti zure izendiaz bustitako lufaleak befiro bustitako tituluak zuk aukeratzan deuzan oñordekoak; oroit zait zure gurasuekandik, zure asabazafekandik, zuk artatuko borda edo basetxe zure jafaitzailek zaindu bear duela; begiramen aundia izan zazu zure arnasea, zure izkuntza goso-higuna, zure izate osoa, auferantza betiko biktatu, amaitu, ez dedin, zure oñordekoak jafaitu bear duela zintzoro ta kementu; zuk aukeratzan deuzan oñordekoaren biotza eta gogoa erain itazu basetxeaganako egizko maitasuna, lanerako gurasun biza eta jakintzaganako zaletasun gaitena.

BITXOR

("Ereintza"-tira.)

Andrea eta neskameak

Andra - aljargon arduratsu bat beren neskameekin batean bizi zan, eta oiek gabaz olañen jenengo kufukuk entzunaz batera lanera enatzen zituen. Nekatarik baina eta ama gabeko lanaz gogaturik, etxeko olara il bear zutela erabaki zuten; etxekoandrea ba gabero erantzuten bai zuten. Au egin ondoren baina atsekabaz gogoragoetan erori ziran: etxekoandreak ba, olañen orduarik ez jakirik, goizago enatzen zituen.

Emen adierazten zagu ainhaz gizonet artzen dituzten asmoak euron origaitzak biltzen zaielakotela.

SUDA ARGAZKIAK.

